

AFM Agenda 2020

Lees verder

01 **Voorwoord**

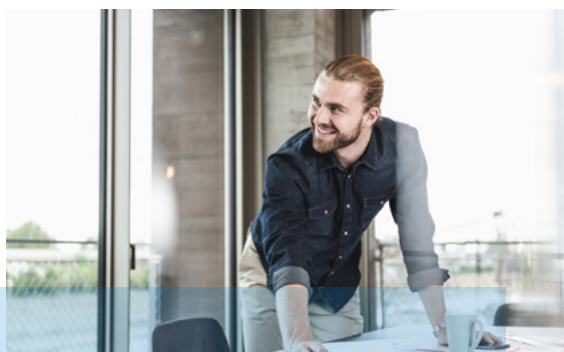
→ Lees verder

02 **Belangrijkste ontwikkelingen**

→ Lees verder

03 **Strategie 2020-2022**

→ Lees verder

04 **Prioriteiten en belangrijkste activiteiten 2020**

→ Lees verder

05 **Financiën 2020**

→ Lees verder

06 **Bijlagen**

→ Lees verder

01

Voorwoord

Het toezicht van de AFM draait om het tijdig zien, begrijpen en aanpakken van belangrijke toezichtproblemen. Trends beïnvloeden ons speelveld en zorgen voor nieuwe kansen en risico's. De Agenda 2020 duidt de belangrijkste trends in de financiële sector en laat zien op welke belangrijke risico's we ons komend jaar richten.

De vijf belangrijkste trends zijn digitalisering, macro-economische ontwikkelingen, veranderingen in (Europese) regelgeving, geopolitieke ontwikkelingen en de overgang naar een duurzame economie.

Digitalisering van financiële diensten zorgt voor veel gemak. Consumenten beschikken over een complete bank op hun telefoon. Tegelijkertijd zorgt digitalisering voor nieuwe risico's. Er kan sprake zijn van oneigenlijke digitale beïnvloeding door een aanbieder van financiële producten of diensten. Digitalisering maakt ook verschillende vormen van financiële criminaliteit makkelijker, zoals phishing, beleggingsfraude en witwassen. Ons toezichtdoel is helder: we werken aan het beschermen van consumenten, vooral in die situaties waar zij kwetsbaar zijn.

Een belangrijke macro-economische ontwikkeling is de lage rente. Consumenten en professionals gaan op zoek naar hogere rendementen. Hierbij bestaat de kans dat onverantwoorde financiële risico's worden genomen. De lage rente maakt het ook aantrekkelijk om te lenen. Hierdoor ligt het gevaar voor overkreditering op de loer.

Brexit zet de verhoudingen op de Europese kapitaalmarkten op scherp. Verschillende marktpartijen, waaronder handelsplatformen, bereiden zich voor op een harde brexit. Amsterdam wordt vaak gekozen als nieuwe vestigingsplaats. De financiële sector zal zich in het post-brexit tijdperk opnieuw moeten zetten. De AFM maakt zich in deze volatiele omgeving hard voor een robuuste infrastructuur en integer handelsgedrag. Het is noodzakelijk om intensief met andere nationale en internationale toezichthouders samen te werken om dit doel te bereiken.

De financiële sector kan een belangrijke bijdrage leveren aan de transitie naar een duurzame economie. Steeds meer beleggers kijken verder dan de 'harde' financiële cijfers en hebben behoefte aan informatie over bijvoorbeeld de toekomstbestendigheid van de strategie, het verdienmodel en de (milieu)prestaties van ondernemingen. Het is aan de ondernemingen om in jaarverslagen duidelijk aan te geven hoe duurzaamheid

geïmplementeerd is in de besluitvormingsprocessen, het beleid en de investeringen. De AFM kan sturen op transparantie en vergelijkbaarheid.

In deze Agenda 2020 licht de AFM ook de vernieuwde strategie toe. De missie van de AFM is, op basis van de genoemde vijf trends, vertaald naar tastbare toezichtdoelen voor de financiële markt. We gaan door met het meer datagedreven maken van ons toezichtproces en het ontwikkelen van de kennis en competenties van onze medewerkers. We willen een toonaangevende toezichthouder zijn, en daar hebben we medewerkers en technologie voor nodig.

Het toezicht van de AFM levert een belangrijke bijdrage aan duurzaam financieel welzijn. Maar ook als er goed toezicht is, gaan er soms zaken mis op financiële markten. Marktpartijen en consumenten hebben een belangrijke eigen verantwoordelijkheid bij het voorkomen van problemen. De AFM werkt in 2020 graag samen met belanghebbenden aan duurzaam financieel welzijn.

Hanzo van Beusekom
waarnemend voorzitter

02

Belangrijkste ontwikkelingen

Dit jaar heeft de AFM, mede met het oog op de herijking van haar strategie, een uitgebreidere omgevingsanalyse uitgevoerd. Wij identificeren vijf trends die van invloed zijn op het toezicht van de AFM, en daarmee relevant zijn voor de strategie (hoofdstuk 3) en daaruit voortvloeiend de voorliggende AFM Agenda 2020 (hoofdstuk 4).

Digitalisering van de financiële sector

De toepassing van technologie gedreven innovaties in de financiële sector neemt toe. Hierbij spelen bestaande instellingen in de financiële sector een dominante rol, maar worden partijen buiten de sector steeds belangrijker. Dit geldt vooral op het gebied van data, software, IT-beheer en cloudopslag. Nieuwe vormen van financiële dienstverlening of activiteiten blijven de belangstelling van de AFM houden, zoals crowdfunding en initial coin offerings.

Macro-economische ontwikkelingen: lagerenteomgeving

De rente staat al enige tijd op een historisch laag niveau. Aangezien de economische groei lijkt af te nemen liggen renteverhogingen voorlopig niet in de lijn der verwachting. Hierdoor blijven risico's voor de financiële sector actueel. De lage rente kan ook negatieve gevolgen hebben in de vorm van overkreditering ('goedkoop geld') en de zoektocht naar rendement. De afzwakkende economie maakt het adresseren van schuldenproblematiek bij huishoudens urgenter.

Invoering van (Europese) wet- en regelgeving

De afgelopen jaren is impactvolle regelgeving ingevoerd. Denk aan MiFID II, EMIR en BMR. Ontwikkelingen in de financiële sector en het toezicht vormen komende jaren ook aanleiding voor de aanpassing en introductie van wet- en regelgeving. Denk aan: rentebenchmarks, centrale tegenpartijen (CCPs) uit landen buiten de EU, duurzaamheid, herziening van het Europese Systeem voor Financieel Toezicht (ESFS), nieuwe impulsen voor de kapitaalmarktunie, de pensioenstelselherziening in Nederland, mogelijke structurele aanpassingen in de accountancysector en het interne en externe toezicht op die sector. Dit heeft tot gevolg dat er meer regels zijn die marktpartijen moeten naleven en waarop de AFM moet toezien. Dit vraagt aandacht en inspanning van zowel marktpartijen als de AFM. Wij zullen het toezicht daarom blijven ontwikkelen en ons blijven voorbereiden op nieuwe taken.

Geopolitieke ontwikkelingen

De gevolgen van brexit blijven een bron van onzekerheid op de financiële markten. Inmiddels heeft een groot aantal partijen een vergunning aangevraagd bij de AFM waardoor zij nu onder ons doorlopend toezicht vallen. Het toezicht van de AFM is hierdoor reeds uitgebreid. Eerder geïdentificeerde risico's zoals toegang tot CCPs en Britse handelaars (*broker-dealers*) zijn grotendeels geadresseerd. Het blijft van belang alert te zijn op onverwachte risico's en mogelijke knelpunten die zich voordoen bij individuele instellingen. Buiten Europa zijn de handelsspanningen tussen de VS en China, alsook spanningen en risico's in emerging markets een bron van onzekerheid.

Overgang naar een duurzame economie en samenleving

De wereldwijde klimaatverandering heeft in toenemende mate impact op de economie en financiële sector. Marktpartijen (beleggingsfondsen en institutionele investeerders) in Nederland dragen voornamelijk bij aan het verduurzamen van bedrijven via engagement-strategieën, waarmee ze de *Environmental, Social en Governance* (ESG) impact van bedrijven proberen bij te sturen. Om risico's met betrekking tot de bedrijfsvoering inzichtelijk te maken, is betere en relevante niet-financiële informatie nodig. Het van groot belang dat deze informatie beschikbaar, volledig en juist is. Daarnaast maken de vraag en het aanbod van duurzame beleggingsproducten en duurzame investeringen een sterke groei door. Ook hierbij blijft de beschikbaarheid en kwaliteit van informatie in de gehele keten, van prospectussen tot geïntegreerde verslaggeving van groot belang, onder meer om risico's zoals greenwashing tegen te gaan.

Voor een uitgebreide toelichting op deze ontwikkelingen verwijzen wij naar de publicatie [Trendzicht](#).

03

Strategie 2020-2022

De ontwikkelingen in de financiële sector volgen elkaar in hoog tempo op. Door invloed van technologie en een internationaler wordend speelveld zijn financiële markten continu in beweging. Nieuwe handelsplatformen in combinatie met supersnelle handel op basis van algoritmes stellen het toezicht voor nieuwe uitdagingen. Consumenten regelen hun financiële zaken steeds meer online, waardoor producten en dienstverlening veranderen. Nieuwe Europese regelgeving stelt hogere eisen aan marktdeelnemers en biedt consumenten betere bescherming. In het toezicht wordt de samenwerking op Europees niveau intensiever. Banken en verzekeraars hebben hun producten en diensten de laatste tien jaar meetbaar verbeterd. Tegelijkertijd blijven traditionele risico's en valkuilen bestaan. Gezien deze ontwikkelingen zal de AFM haar toezicht blijven aanpassen en verbeteren om haar rol als toezichthouder effectief te blijven vervullen.

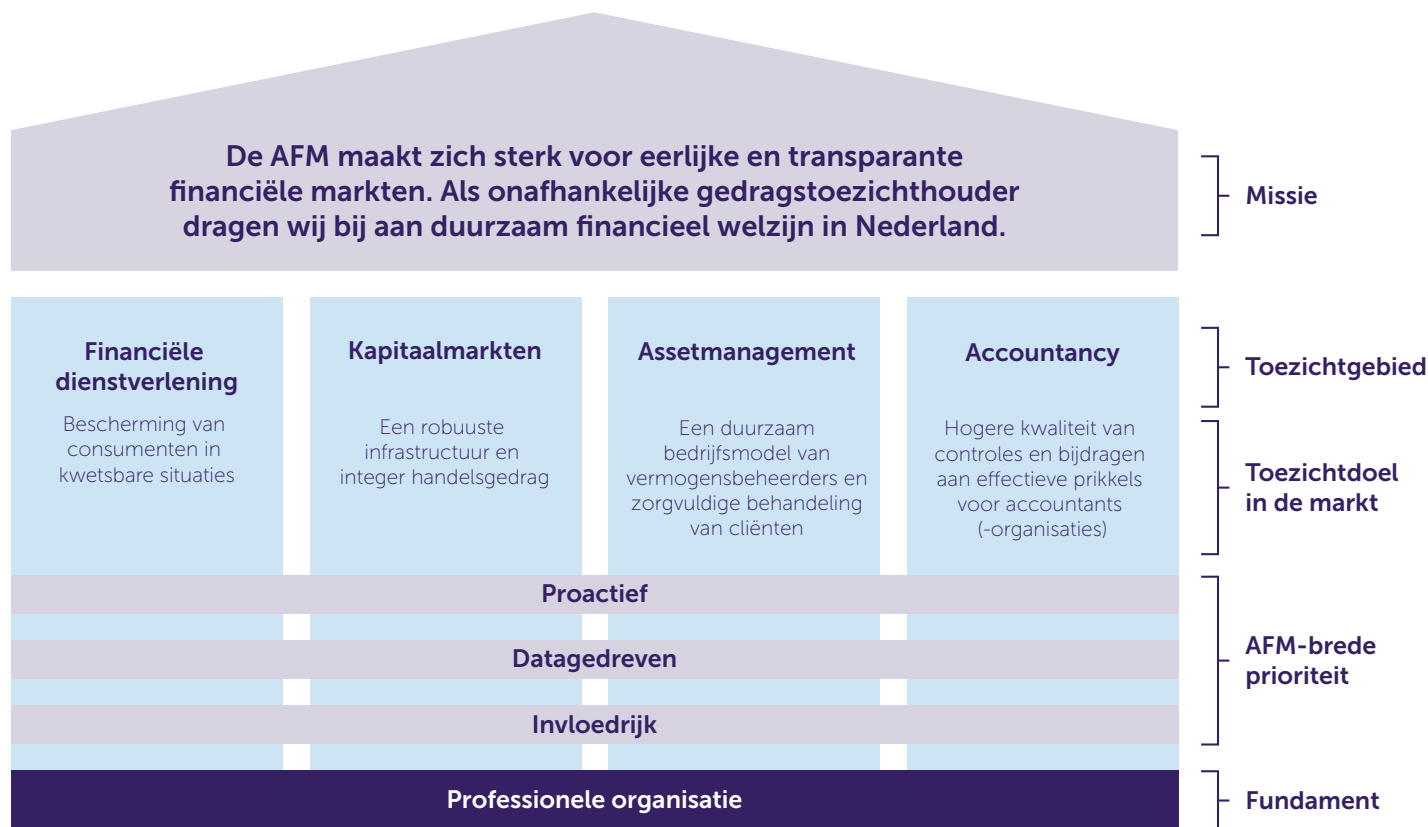

De AFM bouwt met de strategie 2020-2022 voort op de vernieuwing en versterking van het toezicht die de afgelopen jaren is ingezet. De strategie is samengevat in onderstaand figuur.

De missie en toezichtdoelen zijn een weergave van de invulling die de AFM aan haar wettelijke taken geeft. De AFM blijft onveranderd staan voor haar missie: *“De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten. Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland”*. Om onze missie waar te kunnen

maken spelen we met de strategie 2020-2022 in op de veranderingen in de financiële wereld. Door te anticiperen, te verbinden en over de grenzen heen te werken, zetten we ons in om de missie te realiseren. In hoofdstuk 2 zijn de voor het toezicht belangrijkste ontwikkelingen samengevat. De missie en ontwikkelingen zijn vertaald naar vier meerjarige toezichtdoelen voor de vier grote toezichtgebieden. Daarbij hanteren wij de komende jaren drie prioriteiten in onze toezichtaanpak en behouden een stevig fundament voor de inzet voor het behalen van de toezichtdoelen en missie.

Strategie 2020-2022: toezichtdoelen

De AFM zet de komende jaren voor elk toezichtgebied één concreet toezichtdoel. Daarnaast kent elk toezichtgebied doorlopende taken die niet per se bijdragen aan het specifieke toezichtdoel, maar wel altijd passend zijn binnen onze missie.

Toezicht op financiële dienstverlening. Door technologische veranderingen en internationalisering verandert de financiële sector op het gebied van dienstverlening, productaanbod en type aanbieders. Ons doel is consumenten binnen deze veranderende omgeving te blijven beschermen, met name in die situaties waar zij kwetsbaar zijn. De focus ligt daarbij op producten met grote langetermijnpact en bij dienstverlening in een digitale omgeving. Producten, verkoopkeuze- en adviesprocessen dienen ook in een digitale omgeving klantgericht te zijn.

Op de kapitaalmarkten vinden ingrijpende veranderingen plaats, bijvoorbeeld de invoering van nieuwe regelgeving en de komst naar Nederland van een nieuwe partijen als gevolg van brexit. Deze ontwikkelingen zorgen voor een uitbreiding van het takenpakket en een toename van het aantal partijen onder toezicht. Dit betekent ook een groei van de hoeveelheden order- en transactiedata. Tegen deze achtergrond is ons toezichtdoel voor de komende jaren het (blijven) waarborgen van een robuuste kapitaalmarktinfrastructuur en integer handelsgedrag. De AFM anticipeert met haar toezicht op de ontwikkelingen. Onder meer door middel van een datagedreven toezichtaanpak en het gebruik van geautomatiseerde systemen. Ook wordt intensivering van internationale samenwerking met andere toezichthouders nagestreefd. Onder meer om kennis uit te wisselen en waar mogelijk gezamenlijk onderzoeken uit te voeren.

In ons toezicht op assetmanagement – het toezicht op asset managers en bewaarders – lag de focus van het toezicht vooral op het beoordelen van nieuwe instellingen bijvoorbeeld door

vergunningverlening voor AIFMD en MiFID II en brexit-partijen. De komende jaren vindt een verschuiving plaats van het toezicht op deze individuele instellingen naar het toezicht op de assetmanagementmarkt als geheel. Daarbij richten wij ons op een verbetering van de kwaliteit van de assetmanagementpartijen. Hierbij blijven onderwerpen als adequate governance en bedrijfsvoering belangrijke vereisten. Ook gehanteerde kostenstructuren krijgen daarbij aandacht. Het toezicht richt zich ook op de sectorstructuur. De AFM streeft er naar dat partijen de risico's die onder meer de uitbesteding van werkzaamheden door assetmanagementpartijen met zich brengen, beheersen. Het toezichtdoel voor 2020-2022 is een duurzaam bedrijfsmodel en een zorgvuldige behandeling van cliënten door vermogensbeheerders.

In het accountancytoezicht – het toezicht op accountantsorganisaties – blijft de AFM komende jaren streven naar de duurzame borging van hoge kwaliteit van wettelijke controles. De AFM werkt aan onder meer het inzichtelijk maken van de kwaliteit van wettelijke controles en het stimuleren van een kwaliteitsgerichte cultuur binnen de accountantsorganisaties. Ook nemen we deel aan het internationale debat over mogelijke hervormingen in de structuur waarin de accountancysector en accountantsorganisaties zijn georganiseerd. De aspecten van gedrag, cultuur en structuur liggen mede aan de basis van kwaliteit. Daarnaast stimuleert de AFM ook de kwaliteit van verslaggeving. Niet-financiële prestaties voor ondernemingen worden steeds belangrijker in de verslaggeving. De AFM maakt zich hard voor goede geïntegreerde verslaggeving waarbij ook expliciet aandacht is voor transparante duurzaamheidsverslaggeving. Verder wordt ingezet op het verder ontwikkelen van het datagedreven toezicht voor financiële verslaggeving waaronder de inzet van tekstmining. Ook bereidt de AFM zich voor op het European Single Electronic Format (ESEF), een nieuw digitaal format voor jaarrekeningen.

Daarnaast zijn er AFM-brede toezichtactiviteiten, waaronder tegengaan van witwassen, terrorismefinanciering en andere financieel economische criminaliteit.

Strategie 2020-2022: aanpak

Om de toezichtdoelen te bereiken, stelt de AFM in haar toezichtaanpak de volgende drie brede prioriteiten: proactief, datagedreven en invloedrijk. Daarnaast is het verder versterken van onze professionele organisatie een belangrijke voorwaarde voor succes.

Proactief

De AFM blijft gericht op het aanpakken van grote problemen in de financiële markt. Wij maken hierbij zoveel mogelijk gebruik van data-analyses en nieuwe technologie om problemen in de financiële markten sneller en beter te begrijpen. Ook zijn we op de hoogte van de nieuwste producten, spelers, businessmodellen en de kansen en risico's die zij meebrengen. Inzichten uit de gedragswetenschappen en organisatiecultuur worden benut om tot de kern van toezichtproblemen te komen. Proactief betekent ook dat de AFM scherp blijft letten op problemen die zich op de rand van het AFM-mandaat bevinden. Denk vooral aan nieuwe deelmarkten en toepassingen op het gebied van financiële technologie.

Datagedreven

In het toezicht op een sector die in snel tempo digitaliseert, is een datagedreven werkwijze in het toezicht een noodzakelijke voorwaarde. De groeiende hoeveelheid beschikbare data stelt de AFM in staat meer te zien en toezichtinterventies nog meer met data te onderbouwen, zowel voor specifieke marktpartijen als voor de markt als geheel. De komende jaren zorgt de AFM er stapsgewijs voor dat data meer onderdeel wordt van het toezichtproces. We blijven verder inzetten op geautomatiseerde signaleringstools om op basis van data trends en patronen in de markt te signaleren. Data spelen zo een steeds belangrijkere rol voor de bewijsvoering van toezichtonderzoeken en mogelijke handhaving en voor de verantwoording van de effectiviteit van ons handelen.

Invloedrijk

Om toezichtproblemen effectief aan te pakken moeten wet- en regelgeving en beleid, nationaal en internationaal, het speelveld op een positieve manier beïnvloeden. Het is een ingewikkeld speelveld waarin de AFM met uiteenlopende belangen en stakeholders te maken heeft. De AFM wil hierin graag invloedrijk zijn en onderneemt daartoe meerdere acties. Zo zal op internationaal niveau ESMA voor het toezicht op kapitaalmarkten en in het kader van consumentbescherming de meest relevante instelling voor de AFM zijn; IFIAR en CEAOB voor het toezicht op accountants waar de AFM relevante werkstromen leidt. Daarnaast werken we samen met andere toezichthouders om kennis en ervaring uit te wisselen. Dit gebeurt bijvoorbeeld op het gebied van datagedreven toezicht en toezicht op nieuwe (deel)markten. Nationaal nemen we onder andere deel aan de discussie over een nieuw pensioenstelsel.

Professionele organisatie

Om de strategie van de komende jaren te kunnen uitvoeren, is het behoud en verdere ontwikkeling van een professionele organisatie essentieel. We zetten de lijn van vernieuwing van ons toezicht de komende tijd door, onder meer door de verdere integratie van datagedreven werken in ons toezicht. Verbinding met onze stakeholders blijft van essentieel belang voor de kwaliteit van ons toezicht. We hebben hierbij een brede blik naar buiten en beïnvloeden de hele keten. Dit betekent dat we naast onder toezicht staande instellingen, politiek, consumentenvertegenwoordigers en andere belangenorganisaties ook het gesprek aan gaan met bijvoorbeeld de consultants en leveranciers van onder toezicht staande instellingen wanneer dat bijdraagt aan onze doelen in de markt. We blijven aandacht houden voor een zorgvuldige uitwisseling van gegevens en de procesmatige voorspelbaarheid in onze interactie met onder toezicht staande instellingen en andere stakeholders.

De afgelopen jaren heeft de AFM al forse stappen gezet met het vergroten van de efficiency en wendbaarheid van de organisatie. Ook de komende jaren blijven we bouwen aan een werkomgeving die optimaal faciliteert om efficiënt te werken. Processen en besturing zijn zodanig ingericht dat medewerkers en het management de ruimte hebben zich te focussen op onze belangrijkste taken. Dit betekent dat we uitvoeringsconsequenties van nieuw beleid, wet- en regelgeving systematisch in kaart willen brengen en in onze toezichtprocessen en de daarin ondersteunende systemen en informatietechnologie verwerken. We weten welke mensen (kwalitatief en kwantitatief) we nodig hebben om die processen te kunnen uitvoeren en de benodigde facilitaire voorzieningen hiervoor beschikbaar zijn. Daarbij sturen we op een zo doelmatig mogelijk besteding van onze middelen. En we onderkennen de risico's in de uitvoering en treffen tijdig maatregelen om deze te beheersen.

We blijven daarnaast inzetten op aantrekkelijk werkgeverschap en het verstevigen van onze positie op de arbeidsmarkt. Ondanks de huidige krapte op de arbeidsmarkt lukt het ons over het algemeen goed om de geschikte mensen aan te trekken. Maar we moeten ons blijven inspannen om deze mensen aan ons te binden. Dat betekent dat wij ons sterker gaan profileren op de arbeidsmarkt door onder meer ons interne netwerk meer in te zetten om nieuwe medewerkers te vinden. Ook gaan we de komende jaren onverminderd hard door met talent- en leiderschapsontwikkeling van onze medewerkers.

Door te blijven investeren in de ontwikkeling van de organisatie creëren we de randvoorwaarden voor een succesvolle realisatie van de strategie.

We zetten de lijn van vernieuwing van ons toezicht voort

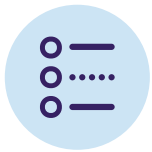
04

Prioriteiten en belangrijkste activiteiten 2020

In dit hoofdstuk wordt invulling gegeven aan de toezichtdoelen van de AFM op de toezichtgebieden financiële dienstverlening, kapitaalmarkten, **assetmanagement** en accountancy. Deze toezichtdoelen zijn vertaald naar prioriteiten en belangrijke activiteiten voor 2020. Ook worden in dit hoofdstuk voor elk toezichtgebied de belangrijke overige, doorlopende activiteiten in 2020 beschreven.

Toezicht op financiële dienstverlening

Bescherming van consumenten in kwetsbare situaties

Financiële producten spelen een belangrijke rol in het leven van consumenten. Deze producten zijn noodzakelijk en bieden kansen; zo kunnen veel consumenten dankzij een hypotheek lening een huis kopen. Maar financiële producten kennen ook risico's. Risico's die vaak niet gemakkelijk zijn te doorzien. Dat maakt zorgvuldige financiële dienstverlening van groot belang. In het bijzonder als de consument in een kwetsbare situatie verkeert. Daarom is een van de belangrijkste, maatschappelijke doelstellingen van de financiële toezichtwetgeving dat financiële ondernemingen hun cliënten zorgvuldig behandelen. Oftewel: 'klantbelang centraal'.

Onder meer door technologische innovaties blijven grote veranderingen plaatsvinden in de financiële sector. Enerzijds bieden innovaties kansen, anderzijds kunnen zij ten koste gaan van de klant. Het belangrijkste doel van de AFM in het toezicht op financiële dienstverlening is de bescherming van consumenten in het bijzonder in kwetsbare situaties. Kwetsbaarheid is hierin een breed begrip: een consument is kwetsbaar bij beperkte middelen of deskundigheid, maar ook als hij ongemerkt (nadelig) wordt beïnvloed in zijn keuzemogelijkheden. Wij hebben daarbij extra aandacht voor digitale ontwikkelingen in het brede speelveld van de financiële dienstverlening: zoals bij producten op het gebied van kredieten, verzekeringen, beleggingen, betalen en sparen en diensten van aanbieders, zoals banken en verzekeraars, beleggingsondernemingen, gevolmachtigd agenten en tussenpersonen.

Om de bescherming van consumenten in kwetsbare situaties verder te borgen, zijn de hiernavolgende toezichtprioriteiten met bijbehorende activiteiten geformuleerd.

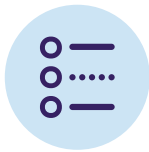
Toezichtprioriteit: duurzame bijdrage aan producten en diensten met langetermijneffecten

Producten en diensten kunnen grote impact hebben op het financieel welzijn van de consument. Ook op de lange termijn. Denk in het bijzonder aan hypotheek lening of consumptief krediet en pensioenproducten.

Krediet biedt de kans om uitgaven naar voren te halen. Daartegenover bestaat het risico op overkreditering. Of kunnen klanten tijdens de looptijd van het krediet alsnog knel komen te zitten. Bijvoorbeeld door een wijziging van de persoonlijke omstandigheden. Wij blijven daarom aandacht besteden aan hoe kredietaanbieders verantwoorde kredietverstrekking en –beheer waarborgen en gedragscodes naleven. Hierbij maken we zoveel mogelijk gebruik van innovatieve dataverwerking. Door proactief toezicht en dialoog met de sector streven wij er bovendien naar om toekomstige problemen met aflossingsvrije hypotheek lening te voorkomen. Tot slot bekijken wij wat de invloed van een lagerenteomgeving op kredietverstrekking aan consumenten is.

Voor pensioenen blijven wij ons inzetten op het toezicht op zorgplichten en pensioencommunicatie (informatieverstrekking door pensioenfondsen aan deelnemers over hun financiële situatie), opdat voorzienbare teleurstellingen kunnen worden voorkomen. Daarnaast speelt de AFM proactief in op de stelselwijziging, zoals deze is ingezet met het pensioenakkoord dat in 2019 gesloten werd. Keuzebegeleiding en passende pensioenproducten verdienen hierbij bijzondere aandacht. Het nieuwe pensioenstelsel moet begrijpelijk, uitvoerbaar en uitlegbaar zijn richting consumenten. Vooral als de mogelijkheden voor individuele keuzevrijheid in het pensioenstelsel worden uitgebreid. Wij zullen richting geven aan de beleidsvorming op het gebied van informatieverstrekking, nieuwe contracten en keuzevrijheden. Uiteraard betrekken we daarbij onze inzichten op het gebied van consumentengedrag.

In het toezicht op financiële dienstverlening richten wij ons ook op de zakelijke consument. De AFM gaat hierbij na of de (regelgeving van)

financiële dienstverlening is toegesneden op nieuwe doelgroepen aan zakelijke consumenten.

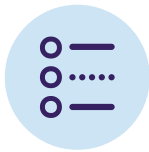
Ook zien wij er de komende jaren intensief op toe dat verkoopkeuze- en adviesprocessen en financiële producten in een digitale omgeving helder en klantgericht zijn, bijvoorbeeld bij execution only dienstverlening en geautomatiseerd advies. De consument moet ook in een digitale omgeving goed zijn beschermd. De AFM benut daarbij haar inzichten in consumentengedrag voor het toezicht op consumentenbescherming in het digitale domein.

Naast de technologische ontwikkelingen verandert de financiële sector ook door verregerende internationalisering. De AFM heeft de afgelopen jaren de rol van de instellingen, van consumenten en van de toezichthouder zien veranderen. In tijden van digitaal aanbod van producten en partijen die over landsgrenzen heen consumenten benaderen, is het wellicht noodzakelijk om opnieuw te kijken naar de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de zorgplicht.

Belangrijke activiteiten 2020

- Stimulering van zorgvuldige informatieverstrekking, met zo nodig handelingsperspectief, aan consumenten over hun aflossingsvrije hypotheek.
- Aandacht voor 'verzilverhypotheek', waarbij consumenten een gedeelte van de overwaarde van hun huis onttrekken ('verzilveren').
- Stimulering van verantwoorde verlening van consumptief krediet door toezichtonderzoeken.
- Data-onderzoek naar de grootste risico's in de consumptief kredietmarkt. Hiertoe wordt een structurele data-uitvraag bij de grootste kredietverstrekkers in de markt opgezet.
- Toezichtonderzoeken naar productontwikkelingsprocessen (*product governance*). In internationaal verband (ESA's) delen wij onze toezichtaanpak over *product governance* om toezichtconvergentie te bereiken.

- Herijking visie op zorgplicht tijdens looptijd van het financieel product.
- Uitvoeren verkennend onderzoek om te bepalen wat de impact van de lage rente omgeving op consumenten met een verzekering is en vervolgens monitoren of verzekeraars bij oplossingen voor de impact van de lage rente het klantbelang op evenwichtige wijze meenemen. Onderzoek naar de kennis- en ervaringstoets in het *execution only* kanaal bij hypotheek.
- Toezicht op pensioencommunicatie en anticiperen op de herziening van het pensioenstelsel. De AFM draagt inhoudelijk bij aan de vormgeving van het nieuwe pensioenstelsel, waarbij de belangen van de individuele deelnemers worden geborgd. Door onder meer haar deelname als adviserend lid in de Stuurgroep Uitwerking Pensioenakkoord.
- Visie ontwikkelen op MKB-financiering; in het bijzonder over bescherming van kwetsbare, zakelijke kredietnemers.
- Onderzoek naar digitale marketing (markt- en consumentenonderzoek), waarbij nadrukkelijk ook op de grensoverschrijdende aspecten wordt gelet.
- Intensivering van toezicht op verkoopkeuze- en adviesprocessen en financiële producten in een digitale omgeving, zoals het geven van guidance over de kennis- en ervaringstoets.
- Onderzoek (thematisch) naar de integere en beheerste bedrijfsvoering bij vergunninghouders op grond van de Wet op het financieel toezicht. Aandachtspunt blijft de beheersing van integriteitsrisico's, zoals fraude en corruptie.
- Risicogebaseerd nalevingstoezicht op de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977.
- Marktonderzoek naar PSD2; wie zijn de nieuwe spelers, wat zijn de risico's voor de consument?
- Intensivering datagedreven toezicht op verzekeringsproducten, door onder andere samenwerking met het Centrum voor Verzekeringsstatistiek.

Toezichtprioriteit: organisatie financiële ondernemingen

Zorgvuldige dienstverlening vereist dat de dienstverlener de basis van zijn organisatie op orde heeft. Inclusief de daarbij behorende technologie.

Daarom intensiveren wij ons toezicht op de naleving van eisen aan personen en processen binnen de onder toezicht staande ondernemingen die opereren op de consumentenmarkt. Hiervoor wordt steeds vaker data-analyse gebruikt. Wij kijken daarbij ook naar het gedrag en cultuur van een financiële onderneming.

Belangrijke activiteiten 2020

- Onderzoeken naar gedrag en cultuur van een financiële onderneming, zoals het intensiveren van het toezicht op de tone at the top op klantbelang centraal en zorgplicht bij grote financiële ondernemingen.
- Periodieke onderzoeken naar onder meer beloningen en vakbekwaamheid.
- Onderzoeken bij beleggingsondernemingen naar beleid en processen, zoals ten aanzien van de werking/effectiviteit van de compliance-functie.
- Kantoorbezoeken bij adviseurs over en bemiddelaars in financiële producten om beter begrip van bepaalde (nieuwe) ontwikkelingen in de markt van financiële dienstverlening te krijgen en tegelijk bepaalde controles uit te voeren.
- Intensivering van het toezicht op de tweede- en derdelijns functies binnen de financiële instellingen; periodieke toetsing van de werking van de Compliance- en Auditfunctie door reguliere gesprekken en het toetsen van rapportages.

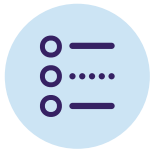
Toezichtprioriteit: invloedrijke toezichtpositie op financiële dienstverlening

De AFM heeft een sterke positie op consumentenmarkttoezicht en -beleid in Europa. Wij oefenen invloed uit in de overlegorganen van buitenlandse toezichthouders. Om onze rol en positie te continueren, gaan wij ons de komende jaren meer inzetten op de volgende specifieke onderwerpen: consumentengedrag in de digitale verkoopomgeving, pensioencommunicatie, financiële innovatie, product governance, beloningen en grensoverschrijdende dienstverlening. Daar waar dit betrekking heeft op regelgeving, is dit in nauwe samenwerking met het ministerie van Financiën.

Belangrijke activiteiten 2020

Intensivering van de samenwerking met buitenlandse toezichthouders:

- Voor het opbouwen van een datapositie en om gezamenlijke toezichtproblemen aan te pakken.
- Voor het toezicht op Europese paspoorthouders om zo bij te dragen aan *Common Supervisory Action* op het gebied van beleggingsdienstverlening.
- Om structureel kennis te delen op het gebied van onderzoek, beïnvloeding en handhaving.
- Verder versterken van de samenwerking met ESMA om zo gezamenlijke toezichtproblemen aan te pakken. Ook kunnen we ons zo blijven inzetten om de Europese prioritering in het toezicht op beleggingsdienstverlening te beïnvloeden.
- Voorzetten van de samenwerking binnen EIOPA – en IAIS-verband om gezamenlijke toezichtproblemen aan te pakken.

Doorlopende toezichtactiviteiten financiële dienstverlening

Naast de activiteiten binnen het toezichtdoel en de toezichtprioriteiten besteedt de AFM in 2020 een belangrijk deel van haar aandacht en capaciteit aan doorlopende taken in haar toezicht op financiële dienstverlening. De AFM blijft daarbij alert op nieuwe risico's.

- Behandelen van signalen, ontheffings- en handhavingsverzoeken.
- Beantwoorden van vragen van consumenten en marktpartijen.
- Het toezicht op correcte, duidelijke en niet-misleidende informatieverstrekking door financiële instellingen.

- Vergunningverlening aan financiële dienstverleners zodat zij hun activiteiten mogen aanvangen.
- Monitoren van de naleving van de productinterventiemaatregelen om te voorkomen dat evident schadelijke producten alsnog worden verspreid.
- Het toetsen van geschiktheid en betrouwbaarheid van sleutelfunctionarissen binnen financiële instellingen.
- Activiteiten in verband met het rentederivatetraject.

AFM-brede toezichtprioriteit: tegengaan van witwassen, terrorismefinanciering en andere financieel economische criminaliteit

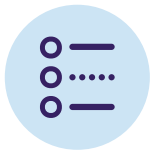
Financiële ondernemingen hebben een belangrijke functie in het voorkomen van witwassen, terrorismefinanciering en andere financieel-economische criminaliteit. Als poortwachter vervullen zij onder meer de volgende verantwoordelijkheden:

1. Voorkomen dat criminelen hun uit misdaad verkregen gelden kunnen witwassen via het financiële systeem.
2. Voorkomen dat personen en organisaties waarop (inter)nationale sancties rusten wegens bijvoorbeeld terrorisme kunnen deelnemen aan het financiële systeem.
3. Voorkomen dat ondernemingen en personen kunnen profiteren van fraude en corruptie.

Ook accountantsorganisaties hebben een rol bij het signaleren van financiële criminaliteit. Ondernemingen die bewust of onbewust bij dergelijke activiteiten betrokken zijn schaden het vertrouwen in de financiële sector. De AFM zet zich in voor een financiële sector die niet wordt misbruikt voor financieel economische criminaliteit en terrorismefinanciering.

Belangrijke activiteiten 2020

- Risicogebaseerd nalevingstoezicht op de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977. Dit doen we onder andere door het uitvoeren van onderzoeken ter plaatse. Waar nodig treedt de AFM handhavend op.
- Een vervolg op het thematisch onderzoek uit 2019 naar de meldplicht van beleggingsondernemingen en – instellingen van ongebruikelijke transacties.
- De AFM onderzoekt (thematisch) de integere en beheerste bedrijfsvoering bij vergunninghouders op grond van de Wet op het financieel toezicht (financiële ondernemingen) en de Wet toezicht accountantsorganisaties (accountantsorganisaties). Aandachtspunt blijft de beheersing van integriteitsrisico's, zoals fraude en corruptie. Daar waar nodig treedt de AFM handhavend op.
- Daarnaast voert de AFM ingeval er sprake is van een redelijke aanleiding, hertoetsingen uit op de betrouwbaarheid van sleutelfunctionarissen bij financiële ondernemingen en accountantsorganisaties.
- De AFM zet de samenwerking voort met zowel nationale partners, zoals DNB, OM, FIOD en Belastingdienst, als internationale partners, zoals ESMA.

Toezicht op kapitaalmarkten

Een robuuste infrastructuur en integer handelsgedrag

Het is belangrijk dat de kapitaalmarkten eerlijk en efficiënt functioneren. Dat betekent onder meer dat de infrastructuur vraag en aanbod op een transparante manier bij elkaar brengt en dat de beleggers kunnen vertrouwen op eerlijke prijsvorming.

Problemen op de kapitaalmarkt hebben via pensioenen, verzekeringen en beleggingen impact op consumenten. Een langer lopende trend is de toename van automatisering van de handel, wat hogere eisen stelt aan de beheerste en integere bedrijfsvoering van marktpartijen. Daarnaast komen als gevolg van brexit een aantal zeer grote en mondiale instellingen uit het Verenigd Koninkrijk naar Nederland. Dit leidt tot een uitbreiding van de Nederlandse kapitaalmarkt en zorgt voor meer handel via in Nederland gevestigde handelsplatformen. Dit vraagt om meer toezicht.

De AFM houdt toezicht op de instellingen die tot de infrastructuur van de kapitaalmarkt behoren: handelsplatformen, uitgevende instellingen, (betaal)afwikkelondernemingen, handelaren voor eigen rekening, benchmarkpartijen, datarapporteringsdienstverleners.

Voorwaarden voor een goed functionerende kapitaalmarkt zijn onder meer een robuuste infrastructuur en integer handelsgedrag. Nieuwe Europese regels die kapitaalmarktinstellingen moeten naleven, zoals in MiFID II, EMIR en BMR, dragen bij aan een goede werking van de kapitaalmarkten.

Om het doel in het kapitaalmarkttoezicht – een robuuste infrastructuur en integer handelsgedrag – de komende jaren te kunnen bereiken, hanteert de AFM de hiernavolgende toezichtprioriteiten met bijbehorende activiteiten.

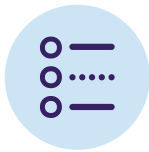
Toezichtprioriteit: instellingsgericht en datagedreven kapitaalmarkttoezicht

Als gevolg van nieuwe Europese regelgeving, groeiende markten en een toename in het aantal partijen onder toezicht, beschikt de AFM over grote hoeveelheden data over de transacties op de kapitaalmarkten. De AFM gaat het datagedreven toezicht verder ontwikkelen en professionaliseren. Hiervoor is een goede datakwaliteit dus van groot belang. Door meer volledige, betere kwaliteit en detail van data kunnen we op zowel het niveau van de markt als het niveau van instellingen en de individuele belegger beter ons toezicht inrichten.

Daarnaast wordt het kapitaalmarkttoezicht steeds meer instellingsgericht uitgevoerd. Dat betekent dat de AFM vaker gaat controleren of kapitaalmarktinstellingen hun bedrijfsprocessen volgens de geldende eisen hebben ingericht. Hiervoor wordt onder andere gebruik gemaakt van data-analyse.

Belangrijke activiteiten 2020

- Toezicht op kapitaalmarktinstellingen met aandacht voor operationele en IT-risico's. Hierbij kijkt de AFM naar de wijze waarop en mate waarin instellingen hun processen beheersen. Voorbeelden zijn onderzoeken gericht op de interne beheersing van instellingen, de risico(beheersing) in ketens en de mate waarin instellingen bestand zijn tegen cybercriminaliteit.
- Doorlopende datagedreven monitoring van transacties en orders op handelsplatformen per instellingscategorie.
- Structureel met Europese toezichthouders samenwerken in het bouwen van systemen die de ontvangst, verwerking, opslag en uitwisseling van data mogelijk maken en het opsporen van marktmisbruik faciliteren. Daarnaast worden signalen en meldingen onderzocht met bruikbare informatie verkregen van buitenlandse toezichthouders.
- Hierdoor wordt beter toezicht mogelijk op instellingen die in meerdere landen actief zijn.

Toezichtprioriteit: betrouwbare informatie voor de markt

Voor alle soorten financiële instrumenten die onder AFM-toezicht vallen, zullen de betrokken partijen, van order tot en met afwikkeling, hun verantwoordelijkheid moeten nemen om te zorgen dat de handel eerlijk verloopt. Transactieprijsen moeten op de juiste wijze tot stand komen en partijen moeten vertrouwen hebben in de markt. Belangrijk daarvoor is dat partijen integer handelen en zorgdragen voor de betrouwbaarheid van informatie in de markt.

Door de toename van verscheidenheid aan producten die door handelsplatformen en andere marktpartijen worden verhandeld, alsook door de toename van het aantal onder toezicht staande kapitaalmarktinstellingen, vindt een intensivering van de toezichttaken plaats. Dat leidt de komende jaren tot meer toezichtactiviteiten om niet integer handelsgedrag, zoals marktmisbruik, tegen te gaan. Daartoe gaan wij meer samenwerken met andere toezichthouders in onderzoeken en passen wij toezichtmethodologieën aan. Zo krijgen wij beter zicht op risico's en ontwikkelingen op de belangrijkste deelmarkten, producten en instellingen en daarmee het handelsgedrag.

Belangrijke activiteiten 2020

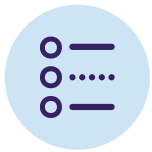
- Versterking van de samenwerking met buitenlandse collega's-toezichthouders op het gebied van marktmisbruikonderzoeken door uitwisseling van vakkennis en het uitvoeren van gezamenlijke onderzoeken binnen Europees (ESMA) verband.
- Intensivering van toezicht op tijdige, juiste aanlevering van vereiste informatie en data door marktpartijen. Dit doen we door thematische onderzoeken en audits, gesprekken met marktpartijen, automatiseren van processen en beter gebruik maken van data. Formele en informele handhaving wordt hierbij geïntensiveerd. Doel hiervan is het verhogen van de kwaliteit van de data en daarmee de relevantie voor en bruikbaarheid voor toezicht.

Toezichtprioriteit: internationaal invloedrijk

Kapitaalmarktinstellingen opereren internationaal. Dit betekent dat toezichthouders meer moeten samenwerken en afstemmen. Beleidskeuzes die internationaal worden gemaakt hebben een nationale uitwerking (en andersom). Daarnaast stellen marktpartijen vergelijkbare vragen aan de toezichthouders in verschillende landen. Een eenduidige beantwoording schept duidelijkheid voor iedereen die actief is op de kapitaalmarkten. Extra capaciteit in 2020 wordt gebruikt om de invloed te vergroten in de internationale toezichtcolleges die toezicht houden op zowel de nieuwe als de handelsplatformen die over een vergunning beschikken. Ook gaan we in de internationale fora een meer bepalende rol bekleden. Onder meer door ons nog actiever bezig te houden met het beantwoorden van beleidsvraagstukken.

Belangrijke activiteiten 2020

- Publicaties, zoals *position papers* en inzichten uit de markt, die met een breed publiek of specifieke doelgroep gedeeld kunnen worden. Dit om inzicht te geven in de kapitaalmarktontwikkelingen en duidelijk te maken wat gewenst gedrag is en waar knelpunten en zorgen liggen.
- Participeren in toezichtcolleges die zijn opgezet voor toezicht op handelsplatformen, herstel- en afwikkelingsinstellingen en benchmarkbeheerders. Onze inzichten, mede opgedaan uit de *position papers*, kunnen we dan aanwenden om invloed uit te oefenen op besluitvorming.
- Participeren in ESMA-beleidsgroepen op kapitaalmarktgebied: SMSC, MISC en PTSC en werkgroepen die daaronder vallen. Zo kunnen we internationaal invloed uitoefenen op voor de kapitaalmarkt belangrijke zaken. Het biedt onder meer de mogelijkheid (gezamenlijk) vroegtijdig in te grijpen wanneer ongewenste producten op de markt komen. Ook kunnen we op die manier samenwerken bij het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen.

Doorlopende toezichtactiviteiten kapitaalmarkten

De AFM besteedt ook in 2020 een belangrijk deel van haar capaciteit aan doorlopende taken in het kapitaalmarkttoezicht. De AFM blijft daarbij alert op nieuwe risico's die als gevolg van veranderende marktomstandigheden kunnen optreden.

- Doorlopend toezicht op vergunninghoudende marktpartijen die zich met het oog op de (aanstaande) terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie in Nederland hebben gevestigd.
- Transparantietoezicht (prospectus, meldingen en openbare biedingen) om de kwaliteit en het nut van beleggersinformatie en reclame-uitingen te waarborgen.

- Toezicht op de naleving van de vereisten voor herstel- en afwikkelpartijen, met focus op minimalisatie van niet-herstelde en -afgewikkelde transacties in financiële instrumenten.
- Toezicht op (nieuwe) kapitaalmarktinstellingen, handelsplatformen, obligatiemarkten, securitisatie en een toenemende populatie van benchmarkbeheerders.
- Inrichten van toezicht op nieuwe belangrijke databronnen zoals SFTR, die inzicht gaan geven in de ontwikkelingen in het schaduwbankstelsel.

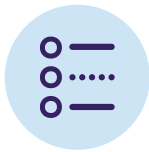
AFM-brede toezichtprioriteit: financiële stabiliteit

Samen met andere toezichthouders uit de financiële sector streeft de AFM naar een solide, goed lopend financieel stelsel. Een stelsel waarbij onder meer het betalingsverkeer soepel verloopt, financiële instellingen gezond zijn en onder goed toezicht staan en prijzen stabiel zijn. Nederland wordt een steeds belangrijker schakel in de Europese kapitaalmarkt. Onder meer door brexit, waardoor er naar verwachting een aanzienlijk deel van de Europese aandelen- en obligatiemarkt vanuit het Verenigd Koninkrijk naar Nederland komt. Door brexit zal de Europese kapitaalmarkt zich opnieuw moeten zetten, waardoor onzekerheid ontstaat over marktliquiditeit, tegenpartijrisico en als gevolg daarvan kans op volatiliteit en manipulatie.

Daarnaast kent Nederland mede dankzij de grote pensioenfondsen een zeer omvangrijke assetmanagementsector die onderhevig is aan structurele veranderingen. De toename van passief beleggen, de concentratie van marktinfrastructuur en de overstap naar nieuwe rentebenchmarks gaat gepaard met stabiliteitsrisico's. Bovendien leidt de lage renteomgeving in potentie tot risico-zoekend gedrag en bubbelvorming in zowel professionele als retailmarkten, waaronder de huizenmarkt. Tegen deze achtergrond is niet alleen de continuïteit van individuele ondernemingen een belangrijk uitgangspunt voor de AFM, maar ook de stabiliteit van het stelsel als geheel.

Belangrijke activiteiten 2020

- Door middel van analyses en marktbeelden bijdragen aan het adequaat adresseren van stabiliteitsvraagstukken. Belangrijke thema's zijn de IBOR-transitie, de kapitaalmarktrisico's, zoals risico's en liquiditeitseffecten van een renteschok en risico's met betrekking tot ETFs en de huizenmarkt.
- Beïnvloeding van de (inter)nationale beleidsdiscussie over de ontwikkeling en inzet van macroprudentiële instrumenten op het terrein van assetmanagement bijvoorbeeld op het gebied van *leverage* en liquiditeit.
- Inrichten van de rol die de AFM heeft (in samenwerking met DNB) wanneer bepaalde financiële instellingen in financiële problemen komen en dreigen om te vallen. Samen met DNB zien we toe op het herstel dan wel de afwikkeling van deze banken, beleggingsondernemingen, verzekeraars en CCPs.
- Deelname aan het Financieel Stabiliteitscomité (FSC) waar we samen met vertegenwoordigers van De Nederlandsche Bank en het ministerie van Financiën spreken over ontwikkelingen op het gebied van de financiële *stabiliteit in Nederland*.

Toezicht op assetmanagement

Een duurzaam bedrijfsmodel van vermogensbeheerders en zorgvuldige behandeling van cliënten

Als gevolg van politieke ontwikkelingen zoals brexit, Europese regelgeving en de verschuiving naar meer kapitaalmarktgedreven financiering vinden grote veranderingen plaats in de markt voor assetmanagement. De assetmanagementmarkt in Nederland wordt steeds groter. Daarmee groeit ook de rol die deze markt inneemt in de Nederlandse kapitaalmarkt.

Asset managers en bewaarders maken ook steeds meer gebruik van ketenpartijen, Niet alleen voor (financiële) administratie ook bij (kern) taken zoals risicobeheer en back office taken als ook voor (data)systemen, mede als gevolg van de (internationale) specialisatie van dienstverlening. Uitbesteding-, beheers- en concentratierisico's worden daardoor groter.

De AFM verwacht van marktpartijen dat zij in de versnipperde markt voldoende grip houden op een beheerste en integere bedrijfsvoering binnen de gehele keten. Duurzaamheid, kennis van klanten en financiële stabiliteit spelen daarbij een belangrijke rol. De AFM verwacht van marktpartijen dat zij een bedrijfsmodel hebben dat voldoende toekomstbestendig is zodat ze in staat zijn adequaat in te spelen op (technologische) ontwikkelingen. Zo moeten marktpartijen in staat zijn in te spelen op veranderende behoeften die voortkomen uit sociaal economische veranderingen, zoals wijzigingen in het pensioenstelsel, en snel kunnen anticiperen op gewijzigde Europese regelgeving.

Om het doel in het toezicht op assetmanagement – een duurzaam bedrijfsmodel van vermogensbeheerders en zorgvuldige behandeling van cliënten – de komende jaren te kunnen bereiken, stelt de AFM de volgende toezichtprioriteiten met bijbehorende activiteiten.

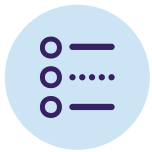
Toezichtprioriteit: een adequaat functionerende keten van assetmanagementpartijen

De AFM streeft naar een goed functionerende assetmanagementmarkt waardoor de belangen van cliënten worden gewaarborgd. Daarbij heeft de AFM oog voor zowel de rol die de assetmanagementmarkt vervult in het toewijzen van kapitaal als het mogelijk maken van de invulling van toekomstige behoeften van beleggers en cliënten (bijvoorbeeld pensioen).

Om te zorgen dat de assetmanagementmarkt goed functioneert, toekomstbestendig is en de belangen van cliënten worden gewaarborgd, moeten instellingen hun risicobeheer, vermogensscheiding, beleggingsprocessen en klantprocessen inrichten in overeenstemming met de omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de activiteiten. Gehanteerde kosten dienen in balans en transparant te zijn.

Belangrijke activiteiten 2020

- Identificeren van de belangrijkste risico's die, via uitbesteding of inhuur door marktpartijen, in de keten ontstaan en vervolgens deze risico's met toezichtactiviteiten beperken.
- Door middel van onderzoek inzicht verkrijgen in de wijze waarop bewaarders hun rol vervullen om via die weg het zicht op het gedrag asset managers te verbeteren.
- Onderzoek naar door instellingen gehanteerde kostenstructuren.
- Door middel van onderzoek inzicht verkrijgen in de impact van duurzaamheidsvraagstukken op de bedrijfsvoering van asset managers.

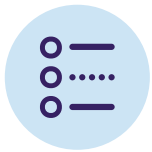

Doorlopende toezichtactiviteiten assetmanagement

De AFM besteedt ook in 2020 een belangrijk deel van haar capaciteit aan doorlopende taken in het toezicht op assetmanagement. De AFM blijft daarbij alert op nieuwe risico's, omdat de actualiteit onze toezichtwerkzaamheden mede bepaalt.

- Toetsen van vergunningaanvragen en nieuwe fondsaanbiedingen aan de geldende wettelijke vereisten.
- Door middel van toezicht- en handhavingsactiviteiten overtredingen tegengaan en beëindigen.
- Door middel van data en verkennende onderzoeken potentiële knelpunten tijdig waarnemen en waar nodig aanpakken.
- Toezicht op naleving van de vereisten ten aanzien van een beheerste en integere bedrijfsvoering.
- (Door)ontwikkelen en verbeteren data-analyse tools en automatisering van terugkerende processen.
- Bestrijden en voorkomen van zware overtredingen door het uitvoeren van onderzoeken. Als het nodig is, wordt handhavend opgetreden of worden beleidsbepalers opnieuw getoetst. Hierbij werkt de AFM samen onder meer met DNB, FIOD en Belastingdienst.

De AFM besteedt ook in 2020 een belangrijk deel van haar capaciteit aan doorlopende taken in het toezicht op assetmanagement

AFM-brede toezichtprioriteit: aandacht voor duurzaamheid in de financiële sector

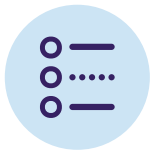
De financiële sector speelt een belangrijke rol in de duurzaamheidstransitie. Marktpartijen (beleggingsfondsen en institutionele investeerders in Nederland) dragen bij aan het verduurzamen van bedrijven door te sturen op Environmental, Social en Governance (ESG) -aspecten in de bedrijfsvoering. Daarnaast spelen deze partijen een belangrijke rol via het mobiliseren van kapitaal voor duurzame investeringen. Het verkrijgen van inzicht in de risico's met betrekking tot de bedrijfsvoering is hier van groot belang. Betere en relevante niet-financiële informatie is nodig om risico's in kaart te brengen en inzichtelijk te maken of ondernemingen deze risico's beheersen. Het is hierbij essentieel dat beschikbare informatie volledig en juist is.

Daarnaast maakt zowel het aanbod als de vraag naar financiële producten en diensten met een duurzaam karakter een sterke groei door en nemen beleggersduurzaamheidsaspecten vaker mee in hun overwegingen. Ook hier blijft het belangrijkste aandachtspunt van de AFM de beschikbaarheid en kwaliteit van informatie in de gehele keten, van prospectussen tot geïntegreerde verslaggeving, onder meer om risico's als greenwashing tegen te gaan. Om deze reden stimuleert de AFM geïntegreerde verslaggeving, waarbij ook expliciet aandacht is voor transparante duurzaamheidsverslaggeving. Daarnaast mag de integratie van duurzaamheidsfactoren in financiële producten en diensten niet ten koste

gaan van verantwoorde en zorgvuldige dienstverlening aan consumenten in financiële situaties. De AFM acht verduurzaming belangrijk, maar voorkomen moet worden dat het leidt tot overkreditering van de kwetsbare consument.

Belangrijke activiteiten 2020

- De AFM houdt kritisch toezicht op de steeds vaker voorkomende claim van duurzaam beleggen.
- Oppakken van (inter)nationale duurzaamheidsvraagstukken met impact op de assetmanagement- en kapitaalmarkt, bijvoorbeeld op het gebied van stranded assets.
- Monitoren waar duurzaamheidsvraagstukken impact hebben op financiële stabiliteit.
- Onderzoek naar de toepassing van geïntegreerde verslaggeving.
- We doen onderzoek naar de informatieverstrekking over duurzame beleggingsproducten en treden handhavend op wanneer de informatie niet correct, onduidelijk of misleidend is.
- Dialoog met internationale benchmarkpartijen aangaan en invloed uitoefenen op toekomstige wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid in dit marktsegment. Grote geldstromen binnen duurzaam beleggen komen via ESG benchmarks en mandaten bij asset managers die vervolgens bepaalde ESG benchmarks gebruiken.

Toezicht op accountancy

Hogere kwaliteit van controles en bijdragen aan effectieve prikkels voor accountants(organisaties)

Wereldwijd, en daarmee ook in Nederland is er in de accountancysector sprake van een continue uitdaging om hoge kwaliteit van wettelijke controles duurzaam te borgen. Het toezicht van de AFM blijft daarom gericht op het duurzaam verhogen van kwaliteit. Om te bevorderen dat de sector een duurzame kwaliteitsslag realiseert blijft de AFM onderzoek doen naar de kwaliteit van wettelijke controles en de realisatie van de kwaliteitsgerichte cultuur.

Om het doel de komende jaren te kunnen bereiken, stelt de AFM de hiernavolgende toezichtprioriteiten met bijbehorende activiteiten. Ook zijn de activiteiten genoemd in het kader van het toezicht op financiële verslaggeving.

Toezichtprioriteit: onderzoek naar de kwaliteitsslag van OOB-accountantsorganisaties

Het toezicht van de AFM blijft ook in 2020 gericht op de OOB-accountantsorganisaties en op het verhogen van kwaliteit. In 2014 heeft de sector verbeteringen aangekondigd en zijn accountantsorganisaties een verandertraject gestart. De AFM verwacht van de accountancysector dat de ingezette veranderingen in 2020 het beoogde effect hebben en dat zij de kwaliteit van wettelijke controles duurzaam geborgd hebben. De AFM doet daarom vanaf 2020 onderzoek naar de realisatie van de kwaliteitsslag en vernieuwt de onderzoeksmethodiek hiervoor. Ook het datagedreven toezicht op accountantsorganisaties wordt verder ontwikkeld.

Belangrijke activiteiten 2020

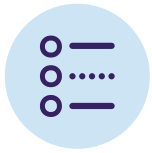
- Onderzoek doen naar de realisatie van de kwaliteitsslag van de OOB-accountantsorganisaties (loopt door in 2021) en het vernieuwen van de onderzoeksmethodiek hiervoor.
- Ontwikkeling datagedreven toezicht op accountantsorganisaties.

Toezichtprioriteit: auditcommissies versterken in hun rol

Auditcommissies spelen een belangrijke rol voor zowel de kwaliteit van verslaggeving als de kwaliteit van wettelijke controles. De AFM richt zich in 2020 onder meer op het beïnvloeden van auditcommissies om kritisch hun rol te vervullen.

Belangrijke activiteiten 2020

- Uitvoeren van een nader verkennend onderzoek naar hoe auditcommissies hun rol vervullen in het proces van selectie en beoordelen van accountantsorganisaties.
- De AFM wil de dialoog met beleggers, auditcommissies en accountants versterken over het mogelijk invoeren van meer permanente waarborgen en de verschillende verantwoordelijkheden inzake de selectie en evaluatie van de kwaliteit van de externe accountant.

Toezichtprioriteit: invloedrijk in (inter)nationale discussies

De discussie over mogelijk door te voeren wijzigingen in de accountancysector spelen zowel op nationaal als op internationaal niveau. Zo is in Nederland in 2019 de Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) ingesteld. Op internationaal niveau staat de discussie over de sector onder meer op de agenda in IFIAR en in CEAOB. De AFM vraagt hier onder meer aandacht voor mogelijke perverse prikkels in de structuur van de accountancysector die een belemmering vormen voor een duurzame borging van hoge kwaliteit.

Voor het toezicht op verslaggeving werkt de AFM samen met buitenlandse toezichthouders en neemt deel aan internationale overlegorganen, waaronder ESMA en IOSCO.

Belangrijke activiteiten 2020

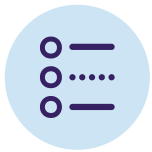
- Bijdragen aan de discussies om kwetsbaarheden in de structuur van de accountancysector voldoende te adresseren, zodat deze blijven aansluiten bij een mogelijk hervormde structuur. Voorbereiden op adviezen van de CTA en waar relevant meenemen in de doorontwikkeling van toezicht(methodieken).
- Samenwerking met andere toezichthouders in Europese colleges of regulators voor Big 4-accountantsorganisaties. Via de Europese colleges monitoren de Europese toezichthouders de netwerken van de Big 4-accountantsorganisaties. Dit gebeurt mede aan de hand van analyses van toezichtbevindingen en agenderen van ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld oorzakenanalyse en gebruik data-analytics in de controle.
- Deelname aan internationale overleggen van onder meer IFIAR en CEAOB en het leiden van de IFIAR Task Force on Internationally Relevant Developments in Audit Markets (IRDAM).
- Deelname aan internationale overleggen van onder meer ESMA en IOSCO. De AFM draagt via ESMA en IOSCO onder meer actief bij aan het opstellen en uitvaardigen van richtsnoeren, aanbevelingen en Q&A's om te zorgen voor een consistente toepassing van de regelgeving.

Toezichtprioriteit: verbeteren van geïntegreerde verslaggeving en ontwikkelen van datagedreven toezicht op de verslaggeving

Niet-financiële prestaties zoals op gebied van duurzaamheid en diversiteit voor ondernemingen worden steeds belangrijker; ondernemingen dienen dit op te nemen in de verslaggeving en accountants dienen hier in de controle aandacht aan te besteden. De AFM bevordert het rapporteren van relevante financiële en niet-financiële informatie in de jaarlijkse (geïntegreerde) verslaggeving van beursgenoteerde ondernemingen. Daarnaast gaat de AFM in 2020 door met het ontwikkelen van datagedreven toezicht op verslaggeving. Daarbij worden nieuwe technieken zoals *textmining* ingezet. Ook bereidt de AFM zich voor op het European Single Electronic Format (ESEF), een nieuw digitaal format voor jaarrekeningen dat vanaf boekjaar 2020 verplicht is voor beursgenoteerde ondernemingen.

Belangrijke activiteiten 2020

- Onderzoek naar de toepassing van aspecten van geïntegreerde verslaggeving.
- Ontwikkeling datagedreven toezicht op verslaggeving, waaronder het verbeteren van het model voor de kwantitatieve risicoanalyse.
- Voorbereiding invoering ESEF waaronder het informeren van ondernemingen over deze nieuwe vereisten. Het is belangrijk dat beursgenoteerde ondernemingen op tijd kennis nemen van deze nieuwe regels en voorbereidingen treffen.

Doorlopende toezichtactiviteiten accountantsorganisaties en verslaggeving

De AFM besteedt ook in 2020 een deel van haar capaciteit aan doorlopende taken in het toezicht op accountantsorganisaties en verslaggeving.

- Toetsen van de kwaliteit van verslaggeving.
- Opvolging geven aan signalen en incidenten op onderwerpen zoals continuïteit, fraude en corruptie bij de controlecliënt en samenloop van controle- en adviesdiensten.
- Opvolging geven aan door de convenant partners NBA en SRA overgedragen zaken waarbij accountantsorganisaties tot tweemaal toe negatief getoetst zijn.
- Werkzaamheden uitvoeren voor het toetsen van bestuurders en leden van raden van commissarissen op betrouwbaarheid en geschiktheid.
- Werkzaamheden uitvoeren voor vergunningen en registraties.
- Uitvragen van data aan accountantsorganisaties voor het vervullen van marktmonitor taken en eventueel publiceren van trendanalyses.
- In samenwerking met belangrijke stakeholders onderzoeken hoe het toezicht op niet-OOB-accountantsorganisaties in de toekomst kan worden ingericht.

De accountancysector
moet een duurzame
kwaliteitsslag
realiseren

05

Financiën 2020

In dit hoofdstuk geven we inzicht in het kostenkader, de lasten per soort, de investeringsbegroting en de wijze waarop de financiering van de AFM plaatsvindt.

Kostenkader

De bekostiging van de AFM is geregeld in de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft). Op grond van deze wet keuren de ministers van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid jaarlijks de toezichtbegroting van de AFM goed. De minister van Financiën heeft voor de periode 2017-2020 een kostenkader vastgesteld (Tabel 5.1). Inclusief loon- en prijsbijstelling komt het kostenkader voor 2020 uit op €106,2 miljoen.

Extern kostenkader	2016	2017	2018	2019	2020
Uitgangspunt = begroting 2016	92,2	92,2	92,2	92,2	92,2
Taakstelling (-1,75% per jaar)		-1,6	-3,2	-4,8	-6,5
Flexibele schil (inclusief taakuitbreiding)		5,0	6,0	14,7	13,2
<i>Bekende uitbreiding van takenpakket</i>		4,0	4,0	4,0	4,0
<i>Ruimte voor onvoorziene taken</i>		-	2,0	3,0	4,0
<i>Budgettaire ruimte 2016 met overloop naar 2017</i>		1,0	-	-	-
<i>Brexit</i>		-	-	7,7	5,2
Intensiveringen (o.a. organisatie-ontwikkeling)		1,8	1,3	0,8	0,3
Loon- en prijsbijstelling		1,1	2,4	4,8	7,0
Meerjarenkader inclusief loon- en prijsbijstelling		98,4	98,6	107,6	106,2

Tabel 5.1 - Kostenkader (EUR MLN)

Onderdeel van het kostenkader vormt de door het ministerie van Financiën vastgestelde taakstelling. Deze taakstelling loopt in 2020 op naar €6,5 miljoen (7%).

De flexibele schil voor nieuwe taken stijgt van €4,0 miljoen in 2017 naar €8,0 miljoen in 2020 ('bekende uitbreiding van takenpakket' en 'ruimte voor onvoorziene taken') en wordt aangewend voor de inrichting en structurele uitvoering van nieuwe toezichttaken die sinds 2017 aan de AFM zijn toevertrouwd. Dit zijn onder meer activiteiten als gevolg van MiFID II (Market in Financial Instruments Directive II), PRIIPs (Packaged Retail and Investment based Insurance Products), de Wet verbeterde premieregeling, meldingsplicht vrijgestelden prospectusplicht, de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de geschiktheidstoetsingen voor de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de benchmarkverordening (BMR), de Securities Financing Transaction Regulation (SFTR), de Securitatie Verordening en de Wet implementatie Prospectusverordening. In 2020 wordt de flexibele schil daarnaast ingezet voor extra werkzaamheden

als gevolg van de Wet open overheid en de voorbereiding van de vergunningplicht voor beleggingsobjecten en obligaties.

De minister van Financiën heeft in 2018 aan de flexibele schil van 2019 en 2020 aanvullende bedragen toegevoegd voor de extra werkzaamheden die voortvloeien uit de voorbereidingen op een brexit. Dit betreft €7,7 miljoen voor 2019 en €5,2 miljoen voor 2020. Hierbij heeft de minister aangegeven¹ dat een no-deal of andere onverwachte wendingen, en de reactie van marktpartijen daar op, ertoe kunnen leiden dat deze verruiming van het kostenkader onvoldoende blijkt.

Het langdurige en onzekere verloop van brexit zorgt mogelijk voor substantieel andere uitgangspunten dan waar in 2018 rekening mee is gehouden. De AFM is in gesprek met het ministerie van Financiën over de impact op de activiteiten van de AFM en de financiering hiervan.

¹ [Kamerbrief 2018-0000209468](#)

Begroting

De begrote totale lasten voor 2020 zijn gelijk aan het kostenkader 2020 en 1% lager dan de begrote lasten 2019 (Tabel 5.2).

Lasten per soort	Begroting 2019	Begroting 2020	Afw. tov B2019	Realisatie 2018
<i>Salarislasten</i>	54,5	55,2	1%	51,8
<i>Sociale lasten</i>	7,3	7,3	1%	6,7
<i>Pensioenlasten</i>	11,5	11,6	1%	10,1
<i>Inhuur</i>	8,3	6,6	-20%	3,3
<i>Overige pensioenlasten</i>	3,9	4,1	6%	2,8
Personeelslasten	85,5	84,8	-1%	74,6
Huisvestingslasten	4,5	4,7	5%	4,1
Advieslasten	5,0	3,9	-22%	5,4
Incidentele lasten overstap pensioenuitvoerder	0,0	0,0		-0,2
Informatiseringslasten	7,6	8,2	8%	6,7
Algemene lasten*	3,8	3,3	-13%	3,0
Afschrijvingen	1,2	1,2	-3%	1,2
Financiële baten en lasten	0,0	0,0	-1,0	-0,1
Totale lasten	107,6	106,2	-1%	94,6
* Waarvan contributie ESMA	0,7	0,8		

Tabel 5.2 - Lasten per soort (EUR MLN)

De daling van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de begrote lasten voor brexit in 2020 lager zijn dan in de begroting 2019 (-€2,5 miljoen). Deze daling betreft vooral de advieslasten en lasten voor externe inhuur. Ook vindt er een verschuiving plaats tussen de inzet van externe inhuur voor brexit-werkzaamheden naar de inzet van medewerkers in dienst.

De daling van de personeelslasten is daarnaast het gevolg van de IT outsourcing in 2020. De outsourcing leidt tot een verschuiving van de personeelslasten naar de informatiseringslasten.

In Tabel 5.3 wordt een onderverdeling van de fte's weergegeven naar de vier toezichtgebieden.

Inzet fte's	Begroting 2019	Begroting 2020	Afw. tov B2019	Realisatie 2018
Financiële dienstverlening	177	180	2%	179
Kapitaalmarkten	77	89	15%	69
Assetmanagement	40	44	9%	38
Accountancy	48	48	-1%	45
Subtotaal 4 toezichtsgebieden	342	361	6%	332
Directe toezichtondersteuning	157	184	17%	162
Overige afdelingen	179	160	-11%	164
Brexit	36			
Totaal	714	704	-1%	657

Tabel 5.3 - Inzet fte's

Per saldo daalt het aantal fte in de begroting 2020 naar 704 fte. Dit is met name het gevolg van de bovengenoemde outsourcing van een groot deel van de ICT werkzaamheden. De stijging van het aantal fte's bij Kapitaalmarktinfrastructuur en transparantietoezicht, Datagedreven Kapitaalmarkten en Asset Management wordt veroorzaakt doordat in 2020 de extra fte's voor de brexit-werkzaamheden zijn opgenomen onder de betreffende toezichtgebieden. De stijging van het aantal fte's bij 'Directe toezichtondersteuning' is het gevolg van de verdere doorontwikkeling van datagedreven toezicht.

De totale investeringsbegroting voor het jaar 2020 bedraagt €1,4 miljoen en is nagenoeg gelijk aan de investeringsbegroting 2019 (€1,5 miljoen; tabel 5.4). De standaard afschrijvingstermijn voor verbouwingen is gelijk aan de resterende looptijd van het huurcontract. Voor de inventaris is de afschrijvingstermijn vijf jaar en voor computerapparatuur en software drie jaar.

Investeringen	Begroting 2019	Begroting 2020	Afw. tov B2019	Realisatie 2018
Verbouwing	0,5	0,6	7%	0,4
Inventaris	0,6	0,6	1%	0,2
Computerapparatuur & standaardsoftware	0,4	0,3	-31%	0,3
Maatwerksoftware	-	-		
Totale investeringen	1,5	1,4	-4%	0,9

Tabel 5.4 - Investeringen (EUR MLN)

De financiering van de totale lasten van de AFM vindt plaats op grond van de Wet bekostiging financieel toezicht (Wbft) en het Besluit bekostiging financieel toezicht (Bbft).

Op grond van de Wbft moeten de lasten voor het toezicht op de BES-eilanden (Bonaire, Sint Eustatius en Saba) uit hoofde van de Wet financiële markten BES (Wfm BES) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES (Wwft BES) apart inzichtelijk gemaakt worden. Als gevolg hiervan wordt een onderscheid gemaakt tussen de lasten en opbrengsten uit hoofde van de Wbft (Tabel 5.5) en uit hoofde van het toezicht op de BES-eilanden (Tabel 5.6).

Exploitatiewerschil Wbft	Begroting 2019	Begroting 2020	Afw. tov B2019	Realisatie 2018
Lasten Wbft	107,2	105,8	-1%	94,2
<i>Marktbijdrage eenmalige verrichtingen</i>	8,8	8,8	0%	7,2
<i>Marktbijdrage doorlopend toezicht</i>	90,7	97,0	7%	90,6
<i>Marktbijdrage brexit</i>	7,7			-
<i>Overige opbrengsten</i>	-	-		-
<i>Boetes en dwangsommen te verrekenen met marktpartijen</i>	-	-		1,8
<i>Boetes en dwangsommen toekomend aan de overheid</i>	-	-		-
Opbrengsten	107,2	105,8	-1%	99,6
Totaal	0,0	0,0		5,4

Tabel 5.5 - Exploitatiewerschil Wbft (EUR MLN)

Met ingang van 2015 is de overheidsbijdrage vervallen en worden de lasten van de AFM uit hoofde van de Wbft volledig door de markt betaald. De AFM brengt deze lasten op twee manieren bij de markt in rekening: via jaarlijkse heffingen voor de doorlopende toezichtlasten en via een tarief per verrichting.

De tarieven voor eenmalige verrichtingen, zoals vergunningaanvragen en bestuurderstoetsingen zijn bij ministeriële regeling vastgelegd en staan in beginsel voor een periode van vijf jaar vast. De begrote opbrengsten 2020 bedragen €8,8 miljoen en zijn gelijk aan de begroting 2019.

De marktbijdrage doorlopend toezicht bestaat uit de begrote lasten Wbft minus de begrote lasten eenmalige verrichtingen. Aangezien het uitgangspunt voor de tarieven eenmalige verrichtingen kostendekkendheid is, zijn de begrote lasten en de begrote opbrengsten voor eenmalige verrichting aan elkaar gelijk gesteld. De lasten die via een jaarlijkse heffing in rekening worden gebracht bij marktpartijen bedragen in 2020 €97,0 miljoen, dit is

Exploitatiefverschil BES	Begroting 2019	Begroting 2020	Afw. tov B2019	Realisatie 2018
Lasten	0,4	0,4	6%	0,4
Marktbijdrage doorlopend toezicht	0,0	0,0	-8%	0,0
Marktbijdrage eenmalige verrichtingen	0,0	0,0	21%	0,0
Overheidsbijdrage	0,4	0,4	6%	0,4
Opbrengsten	0,4	0,4	6%	0,4
Exploitatiefverschil	0,0	0,0		0,0

Tabel 5.6 - Exploitatiefverschil BES (EUR MLN)

inclusief de lasten als gevolg van brexit. Deze marktbijdrage is €1,4 miljoen lager dan de marktbijdrage doorlopend toezicht (€90,7 mln.) en brexit (€7,7 mln.) in de begroting 2019. De marktbijdrage doorlopend toezicht is exclusief de te verrekenen bedragen uit voorgaande jaren. Het te heffen bedrag wordt via vaste percentages aan 16 categorieën van onder toezicht staande ondernemingen toegerekend. Deze percentages staan in principe voor een periode van vijf jaar vast. Deze zijn opgenomen in bijlage 1A van de Bbft.

Opbrengsten uit boetes en dwangsommen worden niet begroot, maar komen tot een maximum van €2,5 miljoen via het exploitatieverschil ten goede aan de gehele markt. Het meerdere wordt afgedragen aan de overheid.

Exploitatiefverschillen treden jaarlijks op als gevolg van verschillen tussen de begrote en werkelijke lasten en opbrengsten. Exploitatiefverschillen worden met de markt verrekend in het jaar nadat zij zijn ontstaan op basis van de vaste percentages zoals die het voorafgaande jaar van toepassing waren (bijlage 1A van de Bbft).

De bekostiging van het toezicht op de BES-eilanden is geregeld in de Wet financiële markten BES en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES. In de onderliggende Regeling financiële markten BES zijn de tarieven opgenomen voor de eenmalige toezichthandelingen en de tarieven voor het doorlopend toezicht. De tarieven zijn niet kostendekkend vastgesteld. De overheid vergoedt daarom de kosten voor zover deze marktbijdrage niet toereikend is. De begrote marktbijdrage is heel beperkt en afgerond in miljoenen gelijk aan nul.

06

Bijlagen

Bijlage 1 – Externe KPI's

Performance management binnen de AFM is het sturen op onze doelstellingen met behulp van dashboards waarin de voortgang en vooruitblik inzichtelijk zijn gemaakt door middel van onder meer Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's). Het uitgangspunt voor de inrichting van onze dashboards zijn de resultaatafspraken van managers, hoofden en bestuurders. In weekstarts voeren teams en afdelingen wekelijks een prestatiedialoog om zicht te houden op de voortgang van hun resultaatdoelstellingen en deze waar nodig bij te sturen. Hoofden en bestuurders voeren maandelijks een prestatiedialoog over de belangrijkste resultaatdoelstellingen voor de AFM. Deze werkwijze draagt bij aan een evenwichtige en voorspelbare besturingscyclus.

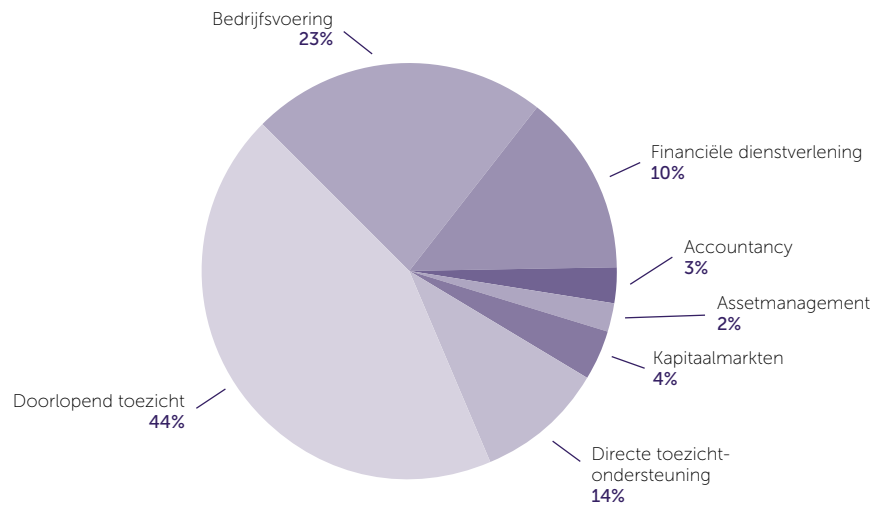

In deze agenda zetten we uiteen welke activiteiten we gaan uitvoeren. Dit wordt gedaan aan de hand van de vier pijlers (doelen) die gedefinieerd zijn in het kader van onze vernieuwde AFM-strategie. Aan onze doelen hebben we een aantal Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) verbonden die in deze bijlage worden toegelicht. Per pijler/doel uit de strategie is een doorvertaling

gemaakt van de inzet van mensen en middelen op die thema's. Hierover leggen we verantwoording af in het jaarverslag 2020. De inzet van middelen is een weerspiegeling van onze prioritering en volgt de AFM-strategie. Daarbij is er een goede balans tussen onze toezichttaken en de ondersteuning hiervan. Dit is weergegeven in onderstaande tabel:

FTE-verdeling Begroting 2020 AFM

Inzet middelen	Fte's 2020	EUR 2020	Verdeling 2020
Financiële dienstverlening*	180	27,2	26%
Kapitaalmarkten*	89	13,4	13%
Assetmanagement*	44	6,6	6%
Accountancy*	48	7,2	7%
Subtotaal 4 toezichtsgebieden*	361	54	51%
Directe toezichtondersteuning*	184	27,7	26%
Overige afdelingen	160	24,2	23%
Totaal	704	106	100%

* inclusief doorlopend toezicht

Toezichtgebied	Prioriteiten	Activiteiten
<p>1</p> <p>Financiële dienstverlening</p> <p>Doel: Bescherming van consumenten in kwetsbare situaties</p>	<p>1.1 Duurzame bijdrage van producten en diensten met grote langetermijneffecten</p>	<ul style="list-style-type: none">- Aanbieders van consumptief krediet zorgen ervoor dat consumenten een krediet krijgen dat verantwoord is, door de aanpassing (en implementatie) van de geëvalueerde leennormen voor consumptief krediet. De AFM toetst bij kredietaanbieders of hieraan wordt voldaan door het gesprek aan te gaan over de bedrijfsvoering en het beleid en voert mogelijk dossieronderzoek uit. Waar nodig wordt naleving afgedwongen door het uitvoeren van onderzoeken.- Via de Stuurgroep Stelselwijziging, de voorbereidingsgroep en de technische werkverbanden draagt de AFM inhoudelijk bij aan vormgeving van het nieuwe pensioenstelsel, waarbij de belangen van de individuele deelnemers worden geborgd.- Opbouwen van data-gedreven toezicht op verzekeringsproducten, door onder andere samenwerking met het Centrum voor Verzekeringsstatistiek.- Ontwikkeling van een methode voor onderzoek naar en handhaving bij zware overtredingen in het digitale domein.- Hypotheekaanbieders voeren de AFM-strategie voor de aanpak van aflossingsvrije hypotheek uit.- Op basis van risicoprioritering aan de hand van productcriteria minimaal 2 integrale product governance onderzoeken afronden waarbij ondernemingen producten en/of distributie aanpassen zodat deze in het belang van de klant zijn.
	<p>1.2 Efficiënte organisatie financiële dienstverleners</p>	<ul style="list-style-type: none">- Afgeronde onderzoeken naar vakbekwaamheid, beloningen en cultuur.- Kwantificering van risico's op de consumentenmarkt.- Afgerond onderzoek inzake beleggersbescherming bij beleggingsondernemingen naar bedrijfsvoering en processen.- Toezicht op de werking van Compliance en Audit resulteert erin dat de kwaliteit van Compliance en Audit van zodanig niveau is dat de instelling 'zelfcontrolerend' is. Hiervoor wordt een volwassenheidskaart en benchmark uitgevoerd waarna getoetst wordt op geselecteerde criteria.
	<p>1.3 Invloedrijke toezichtpositie op financiële dienstverlening</p>	<ul style="list-style-type: none">- De AFM intensiveert de samenwerking met buitenlandse toezichthouders: Door het opbouwen van een datapositie en om gezamenlijke toezichtproblemen aan te pakken. Voor het toezicht op Europese paspoorthouders. Om structureel kennis te delen op het gebied van onderzoek, beïnvloeding en handhaving. Om bij te dragen aan een Common Supervisory Action.- De AFM zet de samenwerking binnen EIOPA— en IAIS-verband voort om gezamenlijke toezichtproblemen aan te pakken. Hierbij pakt de AFM zowel internationaal als nationaal een actieve rol door te participeren in werkgroepen, zodat we tijdig en proactief sturen om Europese prioriteiten in lijn brengen met die van de AFM.- De AFM draagt bij aan een Common Supervisory Action (CSA), door een toezichtonderzoek uit te voeren, waarbij het onderwerp van onderzoek door ESMA is geprioriteerd en bepaald (kosten). Dit onderzoek zal naar verwachting in Q3 en Q4 plaatsvinden, waarbij in 04-01 (2021) de bevindingen zullen worden teruggekoppeld aan ESMA.

Toezichtgebied	Prioriteiten	Activiteiten
<p data-bbox="152 300 197 338">2</p> <h2 data-bbox="152 368 416 400">Kapitaalmarkten</h2> <p data-bbox="143 469 210 491">Doel:</p> <p data-bbox="143 502 479 563">Een robuuste infrastructuur en integer handelsgedrag</p>	<p data-bbox="613 260 651 282">2.1</p> <p data-bbox="613 293 808 421">Instellingsgericht en data-gedreven kapitaalmarkten-toezicht</p>	<ul data-bbox="909 260 2056 528" style="list-style-type: none">- Uitvoeren van 2 onderzoeken en beoordelen of kapitaalmarktinstellingen hun operationele en IT-risico's (OPIT) beheersen, en hun cyberweerbaarheid op orde hebben.- Data-dashboards ontwikkelen om doorlopend transacties en orders op handelsplatformen per instellingscategorie te kunnen monitoren.- Europese samenwerking met collega-toezichthouders versterken door structureel data over kapitaalmarktinstellingen uit te wisselen. Signalen en meldingen worden onderzocht met bruikbare informatie verkregen van buitenlandse toezichthouders. Hierdoor wordt beter toezicht mogelijk op instellingen die in meerdere landen actief zijn.
	<p data-bbox="613 574 651 596">2.2</p> <p data-bbox="613 608 819 703">Betrouwbare informatie voor de markt</p>	<ul data-bbox="909 574 2069 804" style="list-style-type: none">- Versterken van de samenwerking met buitenlandse collega's-toezichthouders op het gebied van markt-misbruikonderzoeken. Met de focus op grondstof(derivaten) en obligaties. Dit gebeurt op het terrein van vakkennis en het uitvoeren van gezamenlijke onderzoeken binnen Europees (ESMA) verband, onder andere in onderzoeken naar verspreiding van koersgevoelige informatie via nieuws- en marktbronnen, en naar marktmanipulatie.- Het toezicht op tijdige, juiste aanlevering van vereiste informatie en data door marktpartijen intensiveren met behulp van data-gedreven signalen en het uitvoeren van onderzoeken naar marktmisbruik.
	<p data-bbox="613 853 651 876">2.3</p> <p data-bbox="613 887 763 948">Internationaal invloedrijk</p>	<p data-bbox="909 853 1397 876">De AFM is internationaal invloedrijk door het:</p> <ul data-bbox="909 887 2069 1153" style="list-style-type: none">- Opleveren van publicaties, zoals minimaal 4 position papers over kapitaalmarkt gerelateerde onderwerpen.- Participeren in toezichtcolleges die zijn opgezet voor toezicht op handelsplatformen, herstel- en ontwikkelings-instellingen, benchmarkbeheerders.- Participeren in ESMA-beleidsgroepen op kapitaalmarktgebied: SMSC, MISC en PTSC en werkgroepen die daaronder vallen.- Identificeren van de belangrijkste risico's die, via uitbesteding of inhuur door marktpartijen, in de AM keten ontstaan. Vervolgens worden deze risico's via beïnvloeding en/of handhaving beperkt.- Uitvoeren van een onderzoek naar door AM partijen gehanteerde kostenstructuren.
<p data-bbox="152 1201 197 1240">3</p> <h2 data-bbox="143 1270 434 1302">Assetmanagement</h2> <p data-bbox="143 1315 210 1337">Doel:</p> <p data-bbox="143 1348 524 1444">Een duurzaam bedrijfsmodel van vermogensbeheerders en zorgvuldige behandeling van cliënten</p>	<p data-bbox="613 1201 651 1224">3.1</p> <p data-bbox="613 1235 819 1398">Een adequaat functionerende keten van vermogensbeheer partijen</p>	<ul data-bbox="909 1201 2069 1294" style="list-style-type: none">- Identificeren van de belangrijkste risico's die, via uitbesteding of inhuur door marktpartijen, in de AM keten ontstaan. Vervolgens worden deze risico's via beïnvloeding en/of handhaving beperkt.- Uitvoeren van een onderzoek naar door AM partijen gehanteerde kostenstructuren.

Toezichtgebied	Prioriteiten	Activiteiten
<p data-bbox="152 363 197 411">4</p> <h2 data-bbox="143 427 349 466">Accountancy</h2> <p data-bbox="143 533 439 699">Doel: Hogere kwaliteit van controles en bijdragen aan effectieve prikkels voor accountants(organisaties)</p>	<p data-bbox="546 325 591 351">4.1</p> <p data-bbox="546 357 761 491">Onderzoek naar de kwaliteitsslag van OOB-accountants-organisaties</p>	<ul data-bbox="927 325 2042 459" style="list-style-type: none">- Een onderzoek uitvoeren naar de realisatie van de kwaliteitsslag van de OOB-accountantsorganisaties (loopt door in 2021) en het vernieuwen van de onderzoeksmethodiek hiervoor.- De ontwikkeling van een vernieuwde toezichtaanpak op accountantsorganisaties gebaseerd op nieuwe (data-gedreven) technieken.
	<p data-bbox="546 536 591 561">4.2</p> <p data-bbox="546 568 775 632">Auditcommissies versterken in hun rol</p>	<ul data-bbox="927 536 2042 632" style="list-style-type: none">- Uitvoeren van een verkennend onderzoek naar hoe auditcommissies hun rol vervullen in het proces van selectie en beoordelen van accountantsorganisaties.- Organiseren van bijeenkomsten tussen de AFM en auditcommissieleden om de dialoog te versterken.
	<p data-bbox="546 676 591 702">4.3</p> <p data-bbox="546 708 766 772">Invloedrijk in (inter) nationale discussies</p>	<ul data-bbox="927 676 2056 944" style="list-style-type: none">- Bijdragen aan de discussies om kwetsbaarheden in de structuur van de accountancysector voldoende te adresseren. Voorbereiden op adviezen van de CTA en waar relevant meenemen in de doorontwikkeling van toezicht(methodieken).- Samenwerking met andere toezichthouders in Europese colleges of regulators voor Big 4-accountants-organisaties.- Deelname aan internationale overleggen van onder meer IFIAR en CEAOB en het leiden van de IFIAR Task Force on Internationally Relevant Developments in Audit Markets (IRDAM).- Deelname aan internationale overleggen van onder meer ESMA en IOSCO.
	<p data-bbox="546 989 591 1015">4.4</p> <p data-bbox="546 1021 797 1187">Verbeteren van geïntegreerde verslaggeving en ontwikkelen van datagedreven toezicht op de verslaggeving</p>	<ul data-bbox="927 989 1899 1085" style="list-style-type: none">- Onderzoek uitvoeren naar de toepassing van aspecten van geïntegreerde verslaggeving.- Ontwikkelen toezichtaanpak op basis van data-gedreven technieken op verslaggeving.- Voorbereidingen treffen voor de invoering van ESEF.

Toezichtgebied	Prioriteiten	Activiteiten
<p>5</p> <p>Overig</p> <p>Doel: Professionele organisatie</p>	<p>5.1 Bevordering van snelle en zorgvuldige toetreding van marktpartijen en personen</p>	<p>De besluitvorming over een vergunningaanvraag/personentoetsing vindt in 90% van de gevallen plaats binnen de wettelijke termijn. Waarbij management zich inspant 100% van de aanvragen binnen de wettelijke termijn te behandelen.</p>
	<p>5.2 Een datagedreven toezichthouder</p>	<p>Datagedreven toezicht wordt geborgd in de organisatie door:</p> <ul style="list-style-type: none">- pilots o.h.g.v. datagedreven toezicht;- het automatiseren van toezichtprocessen;- structurele inrichting van de centrale data regie functie en datamanagement;- data-infrastructuur robuust te maken;- aantrekken van noodzakelijke nieuwe skills en expertise.
	<p>5.3 Continue verbeteren van de (toezicht)processen</p>	<p>De AFM zorgt voor een goede borging en doorontwikkeling van haar werkwijze die gericht is op het kortcyclisch (bij)sturen op het behalen van doelstellingen en het doorvoeren van verbeteringen in (toezicht)processen.</p>
	<p>5.4 Overwegend positief oordeel van de zakelijke stakeholders over de effectiviteit, kennis en vaardigheden van de toezichthouders. Dit volgt uit stakeholderonderzoek</p>	<p>De AFM evalueert haar toezicht geregeld en laat stakeholderonderzoek uitvoeren. De AFM voert op basis van zowel evaluaties als stakeholderonderzoek verbeteringen door in haar toezicht.</p>
	<p>5.5 Continue ontwikkeling eigen personeel</p>	<p>We ontwikkelen medewerkers door (i) het trainen van benodigde vaardigheden, (ii) het bevorderen van samenwerking, (iii) gebruik te maken van hulpmiddelen zoals de AFM Werkwijze en gestandaardiseerde processen.</p>
	<p>5.6 Effectieve kostenbeheersing AFM breed</p>	<p>De AFM borgt dat de kosten binnen het vastgestelde kostenkader blijven.</p>

Bijlage 2 – Afkortingen

ACM

Autoriteit Consument & Markt

ADR

Auditdienst Rijk

AIFM

Alternative Investment Fund Managers

AIFMD

Alternative Investment Fund Managers Directive

ASIC

Australian Securities and Investments Commission

AMF

Autorité des Marchés Financiers (FR)

AMLD4

Anti Money Laundering Directive 4

AOV

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

AQTF

Audit Quality Task Force

Awb

Algemene wet bestuursrecht

BaFin

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (DE)

Big-4

KPMG, PWC, EY, Deloitte

BMR

Benchmarks Regulation

BO

Beleggingsonderneming

CEAOB

Committee of European Auditing Oversight Bodies

CER

Committee on Emerging Risks

CFTC

Commodity Futures Trading Commission

CMU-initiatief

Europese initiatief Capital Markets Union

COO

Chief Operations Officer

CSDR

Central Securities Depositories Regulation

CTA

Commissie Toekomst Accountancysector

DNB

De Nederlandsche Bank

EBA

European Banking Authority

EECS

European Enforcement Coordination Sessions

EIOPA

European Insurance and Occupational Pensions Authority

ELTIF

European Long Term Investment Funds

EMIR

European Market Infrastructure Regulation

ESEF

European Single Electronic Format

ESMA

European Securities and Markets Authority

ESRB

European Systemic Risk Board

FCA

Financial Conduct Authority

FEC

Financieel Expertise Centrum

FinCoNet

International Financial Consumer Protection Organisation

FINRA

Financial Industry Regulatory Authority (VS)

FIOD

Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst

FISMA

Federal Information Security Management Act

FIU

Financial Intelligence Unit

FSC

Financieel Stabiliteitscomité

HFT

High Frequency Trading

IAASB

International Auditing and Assurance Standards Board

IAIS

International Association of Insurance Supervisors

IFIAR

International Forum of Independent Audit Regulators

IRDAM

Internationally Relevant Developments in Audit Markets

IOSCO

International Organization of Securities Commissions

KBC

Klantbelang Centraal

KFD

Kwaliteit van Financiële Dienstverlening

Kgi

Koersgevoelige informatie

KID

Key Investor Document

LTV

Loan To Value

MAR

Market Abuse Regulation

MiFID II

Markets in Financial Instruments Directive II

NBA

Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

NRVT

Nederlands Register Vastgoed Taxateurs

NVB

Nederlandse Vereniging van Banken

NVGA

Nederlandse Vereniging van Gevolgmachtigde Assurantiebedrijven

OECD

Organisation for Economic Cooperation and Development

OM

Openbaar Ministerie

OOB

Organisatie van Openbaar Belang

PCAOB

Public Company Accounting Oversight Board

PRIIPS

Packaged Retail and Insurance based Investment Products

PUO

Pensioen Uitvoerings Organisatie

SA

Self Assessment

SEC

Securities and Exchange Commission (VS)

SFTR

Securities Financing Transactions Regulation

SRA

Samenwerkende Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten

STORS

Suspicious Transaction and Order Reports

TRS

Transaction Reporting System

UCITS

Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities

VK

Vergelijkende Kosten Maatstaf

VO-raad

Voortgezet Onderwijs-raad

Wta

Wet toezicht accountantsorganisaties

Wft

Wet op het financieel toezicht

Wnt

Wet normering topinkomens

Wtfv

Wet toezicht financiële verslaggeving

Wwft

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

ZBO

Zelfstandig Bestuursorgaan

Heeft u vragen of opmerkingen over deze publicatie?

Stuur een e-mail naar redactie@afm.nl

Autoriteit Financiële Markten

Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam

Telefoon

020 797 2000

www.afm.nl →

Volg ons:

© Copyright AFM 2020
alle rechten voorbehouden
publicatie: januari 2020